

Совецкая вуліца сталіцы рэспублікі этай восенію азеляненца ліпамі.

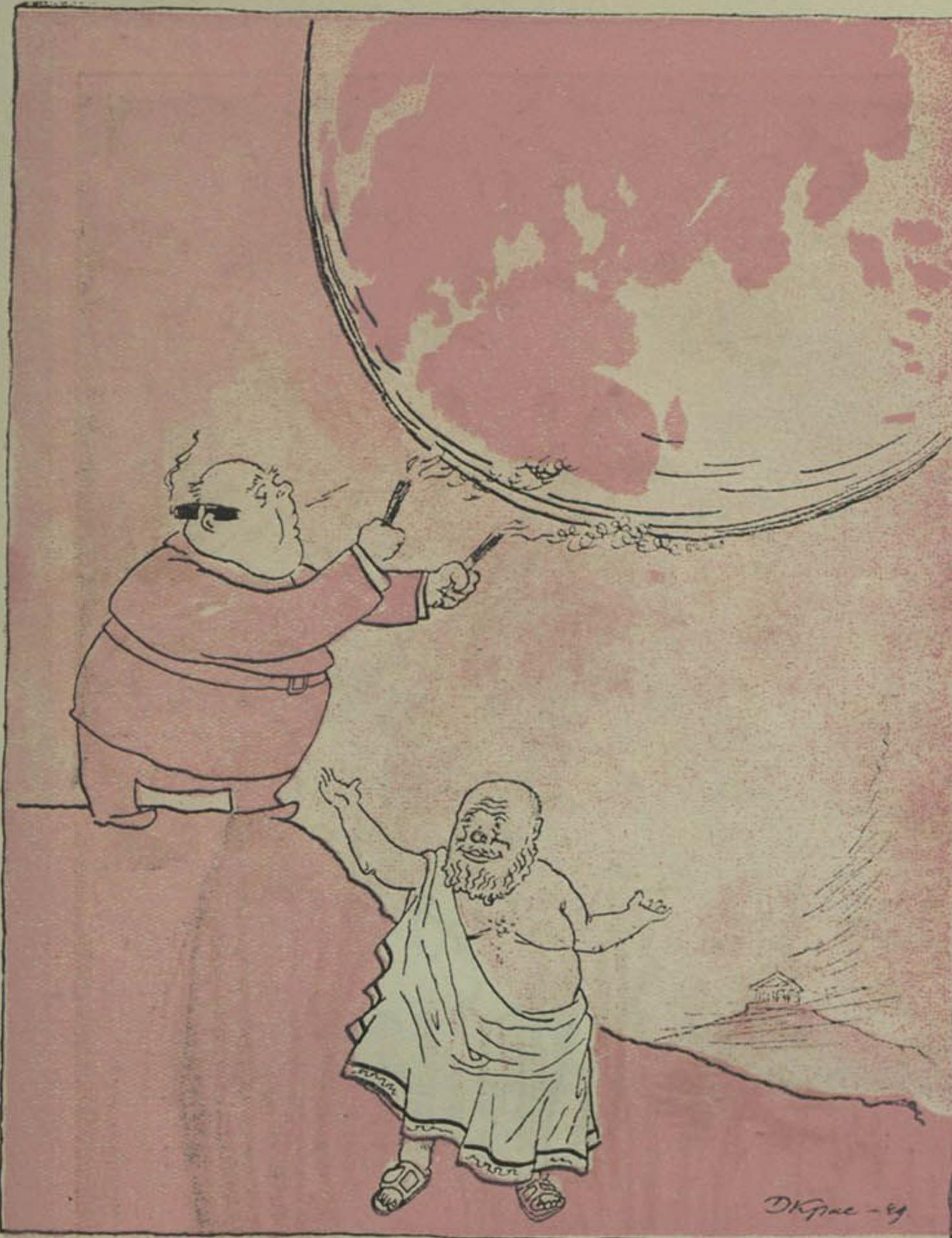
Ліпа:—Бывайце здаровы, сябры! У сталіцу еду!

Дрэвы (хорам):—Шчаслівай дарогі! Хутка і мы будзем на вуліцах Мінска.

Мал. Е. Ганкіна.

Вожак

ХТО ЙГРАЕ З АГНЕМ,—ДАЙГРАЕЦА ДА ПОПЕЛУ
(народная прыказка).

Герастрат: — Вось гэта дык падпальшчык! Куды мне да Чэрчыля!
Я падпаліў толькі храм, а ён-жа цэлы свет падпальвае.

Мал. Д. Красільніка.

КАРТОКІ
Каментары

ПАРУШАНЕ МАУЧАННЕ

МІСТЭР Этлі зусім не вызначаеца красамоўніцю. Наадварот: ён шырока вядомы сваім красамоўным маўчаннем. У перыяд паміж выбарамі прэм'ер-міністрап Вялікабрытаніі стараеца маўчаць, як рыба. Ен, трэба зазначыць, навучыўся любое вострае пытанне ўнутрыпалітычнага жыцця ці зневіні адносін абысці маўчаннем. Усе антынародны законы, якія падрхтаваны Уол-стритам, атрымліваюць яго маўклівую згоду і ўхваленне.

Маўчанне — знак яго згоды з Чэрчылем і ўсёй разчюшанай рэакцыйнай хэўрай. Так, у маўклівай згодзе ўзначальваюць ім урад адступіў перад «рыцарамі далара» і прыняў рашэнне аб дэзвальвацы фунта стэрлінгаў. Усе ведаюць, што Этлі строга прытрымліваеца прыказкі: слова—серабро, а маўчанне—золата (вядома, амерыканскія).

Але-же адночы аbstавіны прымусілі яго адчыніць рот перад кангрэсам брытанскіх профсаюзаў. Тут ён так гучна пачаў каркаць аб кульгаючай

бабулыцы Англіі, якая ніяк не можа абысціся без амерыканскай падпоркі, што ўсім англічанам стала зразумела: ад англійскага этлі-бевінскага ўрада можна чакаць толькі тых реформ, якія нараджаюць ў Вашынгтоне.

Спявак, як вядома, можа страціць свой голас з-за адной залішне высокай і фальшивай ноты. Містэр Этлі спявав дыфірамы амерыканскому імперыялізму на такіх высокіх нотах, што ён, напэўна, страціць мільёны галасоў сваіх выбаршчыкаў.

ВОЎК У АВЕЧАЙ ШКУРЫ

ПРЭМ'ЕР-МІНІСТР Фінляндыі Фагерхольм паслядоўна ажыццяўляе запазычаны ў сваіх амерыканскіх гаспадароў лозунг — «Турмы для народаў, воля для турэмшчыкаў».

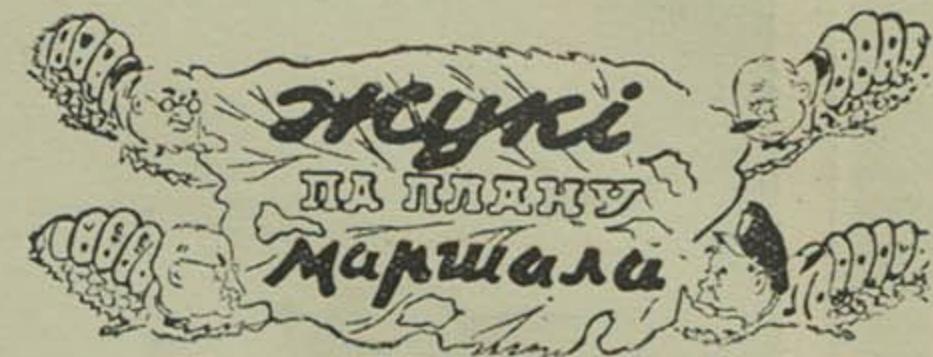
У парадку ажыццяўлення гэтага даволі папулярнага ва ўрадавых колах Фінляндыі лозунга выпушчаны з турмы на волю обер-турэмшчык, адзін з буйнейшых ваеных злачынцаў — Вяйнэ Танер.

З афіцыйнай заявы гэтага фінляндскага паплечніка Гебельса грамадскасць павінна была зрабіць пэўны вывад, што ён, Танер, ужо не фашысцкі воўк, а навінае ягнё, якога вабіць толькі траўка.

Танер паспяшыў абыясціць на ўвесь свет аб яго лірычных лятуценнях. Ен, аказваеца, думает толькі аб тым, як рэшту свайго жыцця прысвяціць мірнай працы ў сваім маёнтку. Там, паводле яго слоў, ён будзе толькі саджака капусту і кветкі.

Аднак, з гісторыі вядома, што турэмшчыкі зусім не здатныя да такой далікатнай работы, як пасадка кветак. Яны прывыклі саджака людзей.

Кандрат КРАПІВА

У Італію са Злучаных Штатаў Амерыкі завезен страшэнна пражэрны каларадскі жук, які знішчае бульбу і гародніну. Шкоднікі амерыканскага нахождання так шмат, што яны спыняюць рух цягнікоў.

(З газет).

На плану Маршала праз моры,
Праз акіяны, націнькі,
Ляціць агідная пражоры —
Амерыканскія «жукі»,

Нясуть Еўропе здратаванай
Мікробы страху ды вайны
(У папы Пія пад сутанай
Нядрэнна чуюцца яны).

Ляціць, гудуць, жаруць і гадзяць,
Спяняюць домны, цягнікі
І абяцаюць рай наладзіць
(Як у Амерыцы — такі).

Народ Італіі ўстрывожан:
У давяршэнне розных мук
На плану Маршала таго-ж ім
Завезен каларадскі жук.

Абмаршалёная Еўропа
Глядзіць — і жах яе бярэ:
Што уолстрыцкі жук не злопаў,
То каларадскі дажар.

Вось чаму Танер хутчэй ірвеца да ўлады, каб пусціць у ход метады фашистыкага тэрору. Фагерхольм, у сваю чаргу, шырока распыняе яму дзвёры, а іх амерыканскія гаспадары дружна апладзіруюць: «Брава! брава! Ай-ды халуй!»

ПАТАКА І ДЗЁГАЦЬ

АМЕРЫКАНСКІ друк расцэнывае, як надзвычай важную падзею для нямецкага народа, стварэнне марыянетачнай заходнегерманскай дзяржавы. Паведамленні аб гэтай «падзеі» густа перасыпаны такімі словамі, як «свабода» і «дэмакратыя». Амерыканскія борзапісы щодра мажуць слоўнай патакай новаспечанаага трэzonскага «канцлер» Адэнауэра.

Але гэтага сепаратыста і рэакцыянеро хоць мейдам маж, усёруна дзёгем смярдзец будзе.

Яшчэ ў 1945 годзе гэты «сапраўдны германец» пастрашаў амазацца дзёгем вароты сваіх суайчыннікаў. У газете «Кельнішэр курыр» ён пісаў:

«Германія не здолна сама кіраваць сабой, але каб выклікаць у сэрцах немцаў бадзёрасць і наадзею, мы павінны атрымаць пэўную свабоду руху, — такую, якой карыстаецца конь у вупражы з адпушчанымі лейцамі».

Такімі метадамі Адэнауэр прапануе напяліць хамут на шыі немцаў і каб лейцы трималі амерыканскія паганятыя. Каментары, як гаворыцца, не патрэбны. Тут напэўна і ў херстаў, і ў макормікаў няхопіць патакі, каб хоць колькі-небудзь заглушыць фашистыкі смурод, якім тхне антынародны бонскі парламент разам з яго «канцлерамі» і марыянетачнымі міністрамі.

Папрабуйце злезці

КАНДРАТ Крапіва ў вядомай байцы «Дзед і баба» расказвае, як «ехаў дзедка на кірмаш, з ім на возе—баба». Конік,—успамінаем,—быў слабы, меў не болей двух гадоў, бабцы-ж, трэба меркаваць, стукнула не менш пяці дзесяткаў і, у адрозненне ад коніка, была яна з выгляду нішто сабе, нават энергічна: седзячы на возе, дапамагала карантышу, — учапілася за білы «ды нагамі ў перадок пхне, як мае сілы».

Мараль байкі ў тым, што «Ва ўстановах часам ёсьць вось такія-ж «бабы»: здэшца ѹ робяць яны штось, але справы — слабы».

Гэтую крапіваўскую герайню, якая дапамагае справе, «як кашаль хваробе», нам удалося напаткаць у Слуцку, Барысаве, мелі прыемнасць пазнаменіца з ёй і ў Даманавічах.

Вось, напрыклад, у Даманавіцкім сельсовеце гэтая асона, здаецца, і робіць штось, але... справы яе ні самой паглядзець, ні людзямі паказаць. Прозівша яе — Дзенісовіч, імя — Апанас, па бацьку — Мікалаевіч, належыць яна да мужчынскага полу. Сядзіць памянутая асона за столом старшыні сельсовета. Часцей-ж за ўсё Дзенісовіча ў сельсовеце цэлымі днімі не ўбачыш. Тым часам збираецца многа наведальнікаў: аднаму трэба засведчыць даведку, другому — вырашыць тэрміновую справу, трэціму — зарэгістраваць нованараджанага... Сядзіць і чакаючы, бо «Дзенісовіч хутка будзе», «нейдзе едзе», «затрымаўся на службе». Нарэшце, Апанас Мікалаевіч з'яўляецца.

— Гэта ўсе да мяне? — звяртаецца ён да наведальнікаў. — Дарэмна чакаеце, я прымаю толькі да 13 гадзін.

Памянутыя справы ў Даманавічах — гэта яшчэ кветкі бюрократызма. Ні ў якае паруцінне з імі не могуць быць паставлены «ягадкі» валакіты, што добра спеюць у Барысаўскім Загсе. Бяздышныя, чыноўніцкія адносіны да наведальнікаў у гэтым Загсе патрабуюць падкрасленай увагі. Возьмем, напрыклад, звычайны рабочы дзень гэтай установы — 16 верасня гэтага года. Калі дзвярэй Загса — у чарзе 250 наведальнікаў, якія прышлі здаць дакументы на камісію па знадворнаму віду. Шмат хто з іх стаіць тут не з рання, а з вечара — начавалі пад дзвярыма, каб першымі трапіць на прыём. За ўесь дзень удалося ўладзіць свае справы толькі сямідзесяці грамадзянам, астатнім загадалі прыці 23 верасня. І так без канца: прыходзяць людзі, і ні з чым, страшнішы дарагі час, вяртаючыца да дому. Праўда, аддзялжурнікі ў гэтай бісконцай чарзе разоў пяць — шэсць, можа і вырашышь сваю справу. Дапускаючы невялікі гіпербалізм, атрымаеца так: дзіця, якое сёння нарадзілася, можа з поспехам само зарэгістраваць сваё нараджэнне ў гэтым Загсе, бо, пакуль дойдзе да яго чарга, яно ўправіца не толькі выбрацца з пляёнак, але і научыцца і добра хадзіць, і ўласным голасам заяўляць прэтэнзіі да Загса. У чым-жа справа? Адказ просты: два супрацоўнікі Загса не ўпраўляюцца задаволіць просьбы вялікай колькасці наведальнікаў. Апрача таго, пры ўсёй сваёй старнасці, яны не маюць часу дачаць адказ на лісты працоўных, якіх сабралася ў Загсе больш пяцісот.

Ці ведаюць пра гэта ў горсовеце? Вядома, нават рашэнні пішуць: «Накіраваць на дапамогу ў Загс пяць чалавек». Старшыня выканкома горсовета тав. Маманаў падпісаў гэтае рашэнне. Падпісаў — і збыў з рук, а чарга ў Загсе не змяншаецца, а штодня павялічваецца.

Ці ведаюць пра такія бяздышныя адносіны да грамадзян у Барысаўскім гаркоме партыі? Безумоўна, ведаюць, бо адтуль часценніка гукаюць у телефонную трубку:

— Ало! Загс! Тэрмінова працусціце без чаргі таварыша такога-та.

У Слуцкім районе да просьб працоўных адносяцца больш тактычна, даюць адказ нібыта фармальна правільны, па сутнасці-ж — здзек. Яшчэ ў 1947 годзе тав. Дземідовіч — настаўнік сярэдняй школы — напісаў ліст у Слуцкім районе з просьбай высласць яму даведку, што ён да вайны працаваў настаўнікам Урэцкай сярэдняй школы Слуцкага раёна. Загадчык района адказаў на гэты ліст вельмі коратка, але па-бюрократычнаму: «Даведкі прыслаць не могу, прыядзджайце самі». Пасля гэтага тав. Дземідовіч напісаў у районе яшчэ чатыры лісты, у якіх, указаўшы прычыну, чаму не прыехаў, зноў пералічваў настаўнікаў, якія яго ведалі раней па работе і зараз працујуць у Слуцкім раёне. Але на гэтыя чатыры лісты тав. Дzemідовіч не атрымаў ніводнага адказу.

Валакіта, як бачыце, двухгадовай даўніці, нехапала ёй толькі шырокай вядомасці,—вось і надаем ёй гэта ў межах рэспублікі.

Бюрократы, валакітыкі і іншы да іх падобныя баласт вельмі прыкметны ў нашы дні ўсенароднага працоўнага ўздыму. Усім гэтым егамосцям, якія, усеўшыся дзе-ні-дзе за сталамі ўстаноў, перашкаджаюць руху наперад, совецкія людзі кажуць: «Мо' без вас было-б лягчэй? Папрабуйце злезці!»

А. РЫЛЬКО.

Мы не супраць фантазіі

Уявіце себе такі малюнак. Цяністы сквер на вуліцы Энгельса ў Мінску. Тут людна і весела.

І раптам чуецца шоргат пілы, а затым на фантан, на алсі, на кусты і клумбы падае стромкае дрэва...

Адкуль узяў ўсё гэта аўтар? — недаўненна запытае чытач. — Як мог ён уявіць што-небудзь падобное?

На такія пытанні мы можам дачыгваральны адказ. Ніхто не ду-

маў, ды ніколі і не падумае валіць дрэвы на скверы. Але ёсьць у Мінску людзі з незвычайнай фантазіяй, якім здаецца, што так можа здарыцца. Прагуляйцяся па алеях сквера. На кожным кроку вы сутыкаецае з надпісамі, элементарная непісменнасць якіх спалучаецца з поўнай адсутнасцю здаровага сэнсу: «Ляжаць, хадзіць і танцуют трапу суроў забараняеща». А побач

другая: «Рваць кветкі, ламаць дрэвы і кусты забараняеща». Дай волю гэтым ахонікам парадку, дык яны, чаго добрага, на кожным доне

намалоюць такія папярэджанні: «Увага! Біць шкло ў вітрынах і вокнах забараняеща». Або: «Выходзіць і ўваходзіць толькі праз дзверы».

Есьць у Мінску прыгожая вуліца, якая вядзе да парка імя Горкага. Але ўродлівыя фанерныя шчыты парушаюць і тут строгую гармонію квартак і скульптур. Мы чытаем зноў: «Рваць кветкі, хадзіць па клумбах забараняеща».

У парку імя Горкага нават у вачах мітусіца ад усялякіх «забараняеща». Тут вы даведаецае, што нёль-

ДОБРЫЯ АДЗНАКІ

Печя: — Бач, мінскі трамвай чацвёрку атрымаў.

Міша: — Вядома, трамвайшчыкі добра працујуць. А хутка правядуць новую лінію — пяцёрку атрымаюць.

Мал. А. Волкова.

Правалы ў памяці

Аб тым, што «Міндарбуд» хварэе на такую небяспечную хваробу, ніхто не ведаў да таго часу, пакуль ён не пачаў будаваць мост па дарозе да другога цагельнага завода. Пачалося будаўніцтва яшчэ ранняй вясной. Першна-перш прывезлі дошкі, скінулі іх і... забыліся (першы правал). Цягнуўся ён ні больш ні менш, як тыдні трох. Потым, відаць, успомнілі і прывезлі яшчэ ізглу і... (другі правал).

Гэты правал цягнуўся амаль з месяцам, але, нарэшце, і ён скончыўся. Прышлі рабочыя і пачалі раскідаць стары мост. Раскідалі яго доўга і расцягнулі працу на месяц. Будавалі новы мост таксама з месяцам, мастаўшы арку — яшчэ адзін месяц (ужо

трэ!) і, нарэшце, пачалі засыпаць грунтам. Магчыма, хутка і засыпали-б, але... (наступны правал!)

Асабліва крыўдна наглядаць такое будаўніцтва рабочым цагельнага завода, якія змагаюцца за выпуск цэглы толькі выдатнай якасці. Для таго, каб змены ў брак на ўнутрызаводскай вузкакалейнай дарозе (на стыках рэек разбівалася цэгла), завод зрабіў падгонку рэек.

Колькі-ж б'еца цэглы, калі прыходзіцца па бездарожжу аб'ядзіцца гэты мост?

А апошні правал у памяці Міндарбуда цягнецца і па сёnnешні дзень.

Г. РАДАВЫ.

га пасаваць дрэванасаджэнні, падбіцае людзей машынамі і матацыкамі. Вы даведаецае, нарэшце, для чаго існуюць урны і пляваельніцы...

Не, мы зусім не супраць фантазіі! Яна неабходна не толькі аўтарам прыгодніцкіх раманаў. Але ці варта раздуваць сваю фантазію да такой ступені, каб уявіць сабе совецкага чалавека, які ламае дрэвы ў парку, у тым самым парку, які ён сваімі рукамі аднавіў.

Нам здаецца, што кожны мінчанин мае поўнае права лічыць сябе абраханым падобнымі «забараняеща».

А. ЭВЕНТАУ.

3

Ключ знайден

Мал. М. Гурло.

— А зярнят тут — куры не клюють...

Курам на смех

У Лагішыне Пінскай вобласці так адрамантавалі склад «Заготэбожжа», што пры засыпцы зярна ў складзе вывалілася сцяна.

(З пісма В. Якімовіча).

МІКІТА І МАКАР

У Мікіты свой харктар,
У Макара свой звычай.
Дзе Мікіта скажа — трэба,
Там Макар скажа — няхай.

У Мікіты хата — шклянка,
У хаце радыё стаіць.
У Макара дождж праз стрэху,
Як праз рэшата, чурчыць.

Як пакос — Мікіта косіць,
На жніво Мікіта йдзе,
А Макар у рукі вуду
Ды на речку пабрыдзе.

Людзі бачылі, казалі,
На работе Макар быў.
Толькі там на сенажаці
Больш ляжаў ён, чым касці.

Прышла восень, за работу
Атрымай на працадні,
Што паложана па праву, —
На вазы сабе гарні.

І Мікіта дзве машыны
Збажыны дамоў завёз,
А Макар свой заработка
Лёгка ў торбачцы панес.

Адам РУСАК.

„Фрукт“ з канторы „Белплодагародніна“

Пачалося з того, што на пустыры па Савецкай вуліцы г. п. Брагіна з'явілася група рабочых з рыдлём. Яе ўзначальваў асабіст дырэктар мясцовай канторы «Белплодагародніна» т. Капур. Ен агледзеўся наўкола і ўрачыста абясціў: «Тут, на гэтym самым месцы, у найкараецшы тэрмін будзе пабудавана новая кантора «Белплодагародніны».

І сапраўды, праз некалькі дзён спакой жыхароў быў парушан гулам калоні аўтамашын.

— Капур лес вязе! — пачуліся галасы з адчыненых вокнаў. — Вось гэта размах! Вось гэта аператыўнасць!

Але захапленні былі зачасныя. Машыны спакойна мінулі будаўнічую пляцоўку на Савецкай вуліцы і зніклі за паваротам. На Першамайскай вуліцы іх чакаў т. Капур.

І будаўніцтва пачалося... паралельным

метадам. Разам з домам на Савецкай вуліцы пачаў расці такіх-жэ памераў дом на Першамайскай. Тав. Капур не хадзіў, а лётаў у гэтыя дні. Нават самыя аптымістычныя кліенты і тыя страцілі ўсякую надзею ўбачыць дырэктара. Закуп гародніны і фруктаў, вывазка бульбы дзяржаве былі часова спынены.

Нарэшце, калі абодва дамы былі пабудаваны, т. Капур скромна заяўіў, што будаўніцтва канторы каштавала дзяржаве толькі... 80 тысяч рублёў. Ад сябе мы можам толькі дадаць, што за гэты час з-за адсутнасці транспарту, які быў заняты на будаўніцтве, засталося чывызвезенай на дзяржаву склады і амаль што пагніло сто тон бульбы.

Колькі-ж каштавала «Белплодагародніне» будаўніцтва ўласнага дома на Першамайскай вуліцы такому «фрукту», як Капур?

М. СВЯТЛЮ.

МІКОЛА Супрун, слесар механічнага цэха, трапіў у насценгазету. Гэтая вестка хутка абліцела ўвесь завод. У абедзенны перапынак каля чарговага нумара «Міланкі» сабралася вялікая група рабочых. Тут-же стаяў і Мікола. Ен разгублены паціскаў плячыма і, без усякай надзеі на поспех, прарабаваў абараняцца.

— Допіс так сабе... нічога. Што праўда, то праўда, — казаў ён, з павышанай цікаласцю разглядаючы масляную пляму на левым рукаве спіцоўкі. — Але карыкатура!.. — і твар Міколы здзіўлены выцягнуўся ў напрамку газеты. Ці-ж я падобны да яго?

— Вядома, не, — зазначыла рэвальвершчыца Надзяя Лагуновіч. — Не ты падобны да яго, а ён да цябе. Прыгледзіся добра... Развяза ты, дванаццаць на чатыраццаць, — раптам выпаліла яна і пайшла.

З некаторага часу Надзяя больш, чым хто-небудзь, мела права на такія рэзкія «кампліменты». Аб іх сяброўству ведалі ў цэху. Хлопец сумна паглядзеў услед дзяўчыне і, калі яна знікла за дзвярыма, зноў павярнуўся да карыкатуры: так, безумоўна, гэта ён, Мікола Супрун, стаіць каля варштата, уважаўшы галаву ў плечы і бездапаможна растапырыўши руки, а над ім вісіць у паветры вялікі пытальнік...

І ва ўсім вінаваты ключ. Звычайні гаечны ключ 12 на 14. Перад гэтым, раніцой, да яго падышоў майстар.

— Паглядзі, голубе, на стодзесятым аўтамаце нешта супарт закарызыў. Станок не павінен стаяць і пяці хвілін.

— Гэта мы зараз, — запэўніў Мікола, схапіў інструмент і паймаўшы да станка.

Агледзеўши супарт, ён выцер нос і палез у скрыню па ключ.

— Так, 12 на 14... 12 на 14... — мармытаў хлопец. — Дзе-ж гэта ён? Няма!

Мікола разгублены азіруўся.

«Гэта мы зараз, пачакай крэху», — і пабег да варштата. Але і там ключа не знайшлося. Ен перакідаў увесь інструмент, перагледзеў усе куткі, нават пад варштат залазіў — і ўсё дарэмна, ключа не было. «Ляжыць-жа недзе і смяеца», — думаў Мікола, бездапаможна растапырыўши руки. У такім выглядзе ён і трапіў у насценгазету.

Падышоў майстар.

— Што гэта ў цябе робіцца? — здзіўіўся ён, — не варштат, а непрыбана ляды.

— Ключ недзе згубіўся, — вінавата прамовіў Мікола, — 12 на 14.

— Ну, ведаеш... — майстар пачынаў злаваць. — У такім сметнікі цяжка што-небудзь знайсці. Бяжы ў кладовую. І каб станок праз пяць хвілін працаўваў. Раскідон ты 12 на 14...

Праз дзесяць хвілін станок быў адрамантаваны. Мікола стаяў ля варштата, абціраючы руки замасленымі канцамі. Майстар хадзіў збоку, уціснуўши руки ў маленькі кішэні спіцоўкі.

— Дык вось, — казаў майстар, рэзка павярнуўшыся да іхна, — ключ да перавыканання плана ляжыць у высокай культуры вытворчасці, — і хітравата паглядзеў на Міколу. — Думаеш, калі руки ў цябе брудныя ці пляма на носе, дык ты ўжо і працаўваў? Іншы выпэцкаеца, як камінар, а карысці з гэтага ні на грош. Трэба вучыцца працаўваць культурна. Каб інструмент быў заўёды пад рукой, каб матэрыял не валяўся абы дзе і каб рабоче месца было ў чыстасце і парадку. Бачыш, як у нас у цэху ўтульна цяпер? Вентыляцыя павялічылі, шафы для спецвопраткі зрабілі, урны паставілі, душкі дзень працу...

Ад гэтых слоў Мікола сапраўды адчуваў сябе як пад гарачым душам...

... У інтэрнат ён вірнуўся позна, стомлены, не ў гуморы. Крытычна агледзеўши маленькі пакой, дзе яны жылі ўчатырох — два аўтаматыкі і два слесары, Мікола зазначыў:

— А накурылі як! Няўжо цяжка фортку адчыніць? Хто ў нас сёняння дзяўжурны? Ты, Сяргей?

— Ен самы, — адказаў Сяргей Прыйходзька, ляніва пачыгаючыся на ложку.

— Чаго-ж ты разлёгся ў вонратцы, як прынцэса якай? А ў пакоі сметнік! На падлозе — недакуркі, пасуда не памыта, пасцелі паракіданы...

Мікола яшчэ раз з кутка ў кутку агледзеў пакой і звярнуўся да хлопцаў:

— Давайце, сябры, навядзем парадак.

Хлопцы здзіўлены пераглянуліся.

Сяргей Прыйходзька пакруціўся на ложку, потым апусціў ногі на падлогу. Падміргнуўши хлопцам, ён яхідна запытаўся ў Міколы:

— Тут нешта не тое, браток. Можа ключ знайшоўся? 12 на 14, га?

Мікола ўсміхнуўся, узяў венік і пачаў вымятаць смеце.

— Так, ключ знайден, — прамовіў ён. — А ты, дзяўжурны, бяры вядро і бяжы хутчай па ваду. Няхай цяпер хто скажа, што мы ёкультурна живем і працуем!

М. ЦІКОЦКІ.

Недалёка ад многапромсаюза

У ВЯДОМЫМ рамане «Далёка ад Москвы» будаўніцтва нафтаправода хоць і знаходзілася далёка ад сталіцы, але вялося ўдарна і было скончана датэрмінова.

Нельга сказаць, што будаўніцтва цагельнага завода арцелі імя 9-га Мая Баранавіцкага многапромсаюза — грандмэйнае будаўніцтва і што яно знаходзіцца далёка ад многапромсаюза. Наадварот, гэты завод не вызначаецца маштабам, і лёс не закінуў яго далёка ад гаспадара. Між тым будаваўся ён каля пяці год і кошт яго дасягнуў амаль паўмільёна.

Часта гавораць: «або іграй, або гроши аддай». А завод гэты і не іграе, і гроши не аддае. Аднак, у яго ёсьце усе магчымасці загаварыць на поўны голас. Для гэтага нехапае толькі «дробязі»... жадання наладзіць справу як з боку многапромсаюза, так і самога старшыні арцелі т. Зялёнкіна.

Завод нядрэнна абсталяваны, ваўсякім разе сюды «закінуты» неабходныя машыны, але многія з іх сапраўды закінуты заводам. Так, да гэтага часу не ўстаноўлены транспарцер, не працуе глінамяшалка, выдатная паўофманская печ вытворчай магутнасцю ў 1,5 мільёна штук цэглы таксама не працуе толькі таму, што гаспадарнікі нікі не знайдуць некалькі дзесяткі метраў жалеза, каб паднімць конусы цягі.

Арцель мае прэс, магутнасць яко-га дасягае 12 тысяч цаглін у змену, а практична ён дае толькі дзве-три тысячи.

Нікога не турбуете і тое, што няма дзе сушыць цэглу. Тры павеци нікі не могуць спрэвіца з нагрузкай. Вырашылі пабудаваць яшчэ тры павеци, слупы ўканалі, а накрылі... небам. Так і стаяць гэтыя слупы. Праўда, частка з іх ужо «усохла» — на дровы пасплюўвалі.

— І што з того, што мы знах-дзімся недалёка ад начальства, — скардзіцца рабочыя арцелі, — усё роўна толку няма.

А тымчасам гадавы план па вы-пуску цэглы-сырцу выканан на 27 працэнтаў, па абліпльванню — на 5,5 працэнта, а ганчарнай па-суды выпушчана толькі на дзве тысячи літраў замест планавых 40 тысяч.

Такім чынам, атрымоўваецца, што для абліногапромсаюза гэты цагельны завод — яшчэ не знайдзены востраў. Праўда, быў тут аднойчы «рабінзон» (галоўны інжынер абліногапромсаюза), якога занесла сюды нямаведама якімі хвалімі. Паглядзей ён, як і што тут рабіцца, нешта запісаў у блакнот, але ці даплыў ён шчасліва назад — на заводзе вельмі сумніваючыца, бо не чуваць, каб пасля яго наведвання завод-востраў трапіў на карту абліногапромсаюза і адчую якую-не-будзь дапамогу.

Не ўкаплектаваны завод і рабочымі. Паколькі завод належыць арцелі, задача старшыні т. Зялёнкіна рабіць так, каб на заводзе праца-валі людзі, зацікаўленыя ў росквіце завода, інакші какужы, каб усе, хто тут працуе, былі членамі арцелі. Для гэтага трэба праводзіць ад-паведную работу. У гэтых адносін-нах вельмі «цікавае» пачынанне зрабіў папярэднік Зялёнкіна — Фокін. Ен проста аддаў загад лічыць усіх рабочых завода членамі арцелі. А як-жа можа агітаваць Зялёнкін рабочых, каб яны ўступалі ў арцель, калі ён сам і старшыня рэвізійнай камісіі т. Сазонаў нікі не могуць аформіць сваё ўступлен-не ў арцель.

З усяго гэтага відаць, што хоць завод размешчаны недалёка ад абліногапромсаюза, ён знаходзіцца вельмі далёка за полем яго ўвагі.

В. ЛЬВОУ.

У ЗВЯРЫНЦЫ

Мал. В. Ціхановіча.

— Мама, які гэта леў? Брытанскі?

— Не, афрыканскі. Брытанскі — больш аблезлы.

НА ПІКАНТНЫЯ ТЭМЫ

МІХАІЛ Мікалаевіч Бельскі займае не абы якую пасаду. Ен загадык Асіповіцкай раён-най нарыхтоўчай канторы «Расткаучук». Як ні кажы, вядомы чалавек на ўесь Асіповіцкі раён!

Па службовому абавязку справу яму даводзіцца мець з кок-сагызам. Раслінка гэта — і ростам невялічкая, і на выгляд так сабе, але з норавам: і на ласку чуллівай, і ўвагу сталую любіць, і да-лікатнага абыходжання патрабуе... Каравей какужы, каб справа ішла гладка, трэба добра ведаць харектар гэтай раслінкі. Вось чаму яшчэ раннім вясной Міхайл Мікалаевіч паехаў у Мінск на курсы, каб папоўніць свае веды, запасціся новымі.

Спачатку ўсё ішло як мае быць: вучылі, лекцыі чыталі, — што трапляла ў галаву, а што ў канспект... Адным словам, ўсё было-бы добра, каб...

А ўсяму бяду вясна!.. Каго з жывых людзей яна не спакушала! Не абышла на гэты раз і паважанага Міхайлі Мікалаевіча. І вось захадзелася нашаму паважанаму таварышу Бельскому звашца Мішай. А чаму-б і не так? Узрост — самы падыходзячы: яму ледзь пераваліла на чацверты дзесятак, хлопец таксама не кепскі, да таго-ж сур'ёзны: нават ідучы на спатканне з дзяўчынай, ён не расставаўся з палявой сумкай. І нездарма: у сумцы-ж пячатка яго ўстановы ляжала.

А закахаўся Міша не на жарты, ды і сам, відаць, не быў пакрыўджаны ўвагай, бо дзяўчына паверыла яго шырасці. Але вось здарылася новая бяда: работа курсаў закончылася, і трэба было збірацца дадому. «Не сумуй, любая, да хутка-га пабачэння!» — не траціў надзею Міхайл Мікалаевіч і... паехаў у Асіповічы.

... Сяўба — пара гарачая, Адна работа дру-

гую так і падсцёбвае, толькі паспявай паварач-вацца.

Круціўся сяк-так і Міхайл Мікалаевіч, хоць і не да таго было яму. Праўда, план сяўбы кок-сагызу раён выканан. Бедны Міша толькі і ведаў, што пісаў лісты сваёй кахранай, хаваючыся пры гэтым ад пільнага вока... жонкі. А тут яшчэ і роднае дзіця не дае спакою: збівае з лірънага настрою на невяслы, маркотны тон... Ен пісаў:

«Ох, любая мая, ты і не ўяўляеш, як я пакутую без цябе. Нават работа ў галаву не ідзе...»

А работа сапраўды «ў галаву не ішла». Перастаў наш Міхайл Мікалаевіч бываць у калгасах, цікавіцца кок-сагызам. Хіба можна ў такі час займацца нейкім кок-сагызам? І ён расчулена пісаў: «Вось да чаго ты мяне даводзіш, а сама, напэўна, ужо даўно забылася пра мяне... Прися-дзібны ўчастак засягай з разлікам і па цябе... Монна паціскаю ручку і целую 10³ разоў. Міша».

Затым, крыху падумаўшы, рашыў, што гэта не зусім пераканаўча, і ў дадатак да ўсяго паставіў яшчэ акуратны, па апошняму слову бюрократычнай тэхнікі, подпіс, як у ведамасці на атрыманне зарплаты. Але і гэтага яму здалося мала. Тады ён распісаўся чырвоным алоўкам і прытуліў да подпісу пячатку. Пасля гэтага любоўнае пасланне набыло выгляд афіцыйнага дакумента з уласнучным подпісам, засведчаным пячаткай.

Тым часам, калі загадык канторы «Расткаучук» употай ад жонкі таміўся ад кахрання, кок-сагызы таксама патрабаваў любві і ўвагі да сябе. А Міхайл Мікалаевіч, бывала, ходзіць па полюды гада на рамонку: «любіць... не любіць... плю-не... пацалуе... да сэрца прытуліць... да чорта патурышь...» А кок-сагызы падслухаў, значыцца,

усё гэта ды і духам паў. Не вытрымала здрады расліна, пачала вянуть, чахнуць. Асабліва хваравіта пераносіў гэты здзек кок-сагызы у калгасе «17 партз’ед» Карытнянскага сельсовета, да якога Бельскі быў прымацован, як спецыяліст па кок-сагызу. Гэтая чудлівая на ласку расліна, пакінутая і забытая ўсімі — і спецыялістамі, і не спецыялістамі, амаль зусім загінула ў няроўнай барацьбе з пустазеллем.

Міхайл Мікалаевіч гэта бачыў, але з халоднымі сэрцамі ставіўся да беднай расліны. Якраз прышоў ад кахранкі доўгачаканы ліст, адрасаваны яго жонцы (нейкім цудам даведалася-ж пра яе існаванне!). Прыслала яна жонцы і яго, Міхала Мікалаевіча, лісты ды са сваімі едкімі каментарамі. Можна сабе ўяўіць, што пасля гэтага было! Зусім асунуўся наш Міхайл Мікалаевіч, і на памяць пачалі прыходзіць нудныя куплещікі:

«Галава ты мая удалая,
Да чаго ты мяне давяла?..»

Пры такім горы яму, вядома, было ўжо не да кок-сагызу. Так сказаць, пра паў конік — пра па-дай і хамуток. Перастаў ён цікавіцца і работай, і сваёй пасадай, і нават пячаткай — не дапамагла ж яна ў любоўных спраўах. Часцей стаў заглядаць у чарку. Не было ахвоты рыхтаваць ні тару для прыёмкі каштоўных карэнняў кок-сагызу, чі падрыхтоўці пляцоўку для іх адгружкі. Адным словам, не стала гаспадара, і гэтай каштоўнай ражліне даводзіцца паўтарыць следам за Бельскім нудны куплет: «Галава ты яго удалая, да чаго ты мяне давяла?..»

А. МАКАЕНАК.

РАСПЛАТА ПА-АМЕРЫКАНСКУ
У ЧАС ВАЙНЫ...

ПАСЛЯ ВАЙНЫ...

— Дзе-б ваенныя злачынцы ні былі, іх пасцігне расплата!

... і настаў час расплаты.

Мал. Д. Красільнікава.

В. ҚАРБОУСКАЯ.

ЗНАЁМЫ ГОЛАС

ВЫ НАОГУЛ якое - небудзь дачыненне да радыё маеце?.. Толькі слухаеце? Э-э, тады... А самім выступаць не дава-дзілася?.. Ну, гэта нічога. Калі добра працуеце, то, можна спадзівацца... Мне вось аднойчы ўжо давялося... Як гэта было? А чаму-ж не расказаць? Гэта можна.

Неяк увечары сабраліся мы ў праўленні, сядзім, гутарым. Рантам тэлефон — дз-р-р-р... Старшыня пытает:

— Хто тарабаніць?.. З Мінска? Ну, слухаю! — кажа старшыня.

А з тэлефоннай трубкі:

— Мы з радыёкамітэта. Прыйдзем да вас, каб запісаць гутарку з вашай калгасніцай Валянцінай Іванаўнай. Паляшчук пра тое, як яна дамаглася ўраджаю пшаніцы 30 цэнтнеру з гектара...

А Валянціна Іванаўна — гэта-ж я. Вядома, прымемна, але і крыху хвалююся. Сабрала гэта я сваё звяза і кажу: «Ну, дзяўчата, трэба падумаш, што і як сказаць ім». А дзядзька Аляксей, —ён такі, што ўсюды свой нос ткне, —ну, ды старому можна драваць, ён наогул нядэрнны чалавек. Дык вось, дзядзька Аляксей і кажа: «Ты, Валянціна, глядзі, перад усёй краінай гаварыць будзеш, так што пустога не мялі, гэта не ля студні. Разумнае слова трэба сказаць». Я і пытаю: «А якое такое разумнае слова сказаць, ты навучу». «А што, — кажа, — і навучу. Трэба не толькі пра поспехі гаварыць, а то падумаюць людзі, што выхваляешся. Пра

недахопы таксама, ды не саромячыся. Пра тых, хто толькі мінімумам працдзён і жыве. Ды так, —кажа, — перабяры, каб перад усім народам сораму набраліся. Хай паскрабуць патыліцу».

А я і кажу: «Гутарка пра дасягненні павінна быць». А ён сваё: «Ты рыхтуйся, а калі што не так, то і я слова ўстаўлю. Я не за славіць ганюся, а за праўдай».

Дні праз два глядзім — да праўлення машина падкцила. Выходзяць двое — адзін у чорных плашчы, другі — у белым, з чамаданам нейкім. Дзядзька Аляксей адразу ўгадаў. «Яны, —кажа. — Зараз мы ім усё распартумачым, што і да чаго». Павёў іх у праўленне. Маё звяно амаль усё сабралася. Хвалюемся. Я, вядома, больш за ўсіх. Зайшлі і мы ў праўленне. А хлопцы тыя, радысты, вясёлы, ветлівыя.

— Давайце, — кажуць, — Валянціна Іванаўна, не будзем дарэмна час траціць, прыступім да справы.

— Правільна! — уставіў слова дзядзька Аляксей. — Час цяпер дораг і нечага яго марнаваць. Можа яшчэ ў які калгас ехаць трэба.

Радысты пераглянуліся з усмешкай, а старшыня гаворыць: «Будзьце знаёмы, —гэта наш актыўіст Аляксей Мікітавіч Дрозд». Тыя ў адказ: «Вельмі прымемна пазнаёміцца».

А дзядзька Аляксей і кажа: «Я так і меркаваў, што апрача прыемнасці ў нас нічога другога не здарыцца. Мая прапанова такая: давайце арга-

нізум перадачу на два галасы. Валянціна, значыцца, дзішкантам, а я на басах. Яна пра дасягненні, а я пра недахопы». Яны смяюща.

— Гэта ўжо, Аляксей Мікітавіч, другі разам. А зараз у нас заданне — правесці гутарку асабіста з Валянцінай Іванаўнай.

Адчынілі свой чамаданы, паставілі аппарат і далікатна просяць: «Астатніх таварышоў мы просім пакінучы нас, каб у запіс не ўрываліся староніні гукі».

Дзядзька Аляксей і тут не змаўчаў: «Калі ласка! Толькі староніні гукаў не будзе, таму што тут усе свае». Дзяўчата мае, вядома, паслухалі, вышли з праўлення і прыслі пад акном. А старшыня і стары Дрозд засталіся. Старшыня пальцамі грозіць, —не пікні! Як толькі падрыхтаваліся, так і пачалі.

Адзін мне гаворыць: «Добры дзень, Валянціна Іванаўна!» А я яму «Дзень добры». Ен пытае: «Раскажыце нам, Валянціна Іванаўна, як вы са сваім звязном дамагліся...»

Ну, значыцца, усякія там пытанні, — што, як, калі... А я адказываю: «Так і так... я не адна працавала...» Называю сваіх дзяўчатаў па імені, а як дайшла да Марыкі Капылавай, — яна ў нас вельмі сарамлівая, — яна ўзяла ды войнула з акном. А таварыш з радыёкамітэта галавой паківаў і кажа:

— Я так і ведаў, што ціха не будзе. Добра, што гэта яшчэ толькі проба...

А тут, як на грэх, певень закукарэкаў. Старшыня аж падскочыў і рукамі замахаў. А яны смяюща: «Не, —кажуць, — певень не перашкаджае». Гэта нават добра, — тыповы калгасны гук».

Тут дзядзька Аляксей пакрыўдзіўся не на жарты.

— Эге-ж, —кажа, — певень, значыцца, тыповы, а я не? Я можа для агульнай карысці стараўся-б, не то, што той певень — кукарэнкуў і ўсё, — зразумей там, што ён хаець сказаць...

Караець кажучы, дарэмна я хвалівалася. Нічога страшнага, гавару сабе перад мікрофонам звычайні слова, звычайнімі сваім голасам. І толькі ў адным месцы дзядзька Аляксей не вытрымаў і кашлянуў — гэта якраз там, дзе я спамянула яго. Але, вядома, нічога, усё добра абышлося. Яны падзякавалі нам, зачынілі свой чамаданы і кажуць: «Перадачу слухайце ў нядзелю, роўна а 18 гадзінне. Бывайце здаровенькі», — і паехалі.

... У нядзелю амаль увесь калгас сабраўся калі праўлення. У нас, вядома, у кожнай хаце радыё ёсць, але разам слухаць цікавей. Сядзім, чакаем. Рантам:

— Слухайце гутарку са звенявай калгаса «Чырвона маяк»...

Тут усе і зашуշкулі: «Глядзі ты, сапраўды, голас, як жывы...

А я сяджу, маўчу, слухаю, а сэрца то калоціца, то замірае. Сама сабе думаю: «Ну, Валянціна, твой голас на ўсю краіну гучыць пра нашу калгасную перамогу». Потым усё скончылася і далі музыку. Тут дзядзька Аляксей і крычыць:

— А куды-ж яны маё «кхе-кхе» падзелі? Я-ж наўмысля кашляў, знак падаў: абібокі, слухайце і майце на ўвазе — спуску не дадзім! Правільна я хаець сказаць?

— Вядома, правільна. У пашане ў нас толькі сумленныя, працавітыя людзі.

ПОДИМТА ВОЖЫКА

ДАРАГІ ВОЖЫКІ!

1 верасня—самы шчаслівы дзень у жыцці савецкіх школьнікаў. Асабліва для першакласнікаў, якія першыню пераступаюць парог школы. Але для вучняў 1-га класа Мар'інагорскай рускай школы гэты першы крок быў не зусім шчаслівы. Справа ў тым, што ім наогул не удалося пераступіць школьні парог. Калі яны прышлі на заняткі, то ні парога, ні дзвярэй, ні вонкава, ні памяшкання для іх не знайшлося. Пачаўся навучальны год. Старшыня Пухавіцкага райвыканкама тав. Малаховскі разам з дырэктаром школы тав. Карабцовым пачалі тэрмінова шукаць выйсці з даволі цяжкага становішча. Але не знайшлі яны нічога лепшага, як перавесці вучняў 7-га класа з рускай школы ў беларускую, каб вызваліць адзін пакой для 1-га класа.

Можа ты, дараіт Вожык, знайдзеш іншы выхад з гэтага становішча?

А. БУЛЫНКА.

ДРУЖА ВОЖЫКІ!

8 лютага гэтага года калгас «Прамень Кастрычніка» Пячонкаўскага сельсавета Мсціслаўскага раёна заключыў дагавор з Магілёўскай кантророй «Белсельгасзабесплеччэння» аб паставіцы 36 тон мінеральных угнаенняў.

— Падкорнім сёлета ўсе азімыя! — радаваліся калгаснікі.

Праходзіць тыдзень, два... шэсць, а ўгнаені ўсе яшчэ «едуць». Занепакоіліся хлебаробы, напісалі дырэктуру кантроры т. Смолякову напамінак.

«Рыхтуне пляцоўку для разгрэзкі. Вам запардажана трох вагочын «генаснія» — паведаміў калгасу т. Смолякоў. Такі-ж ліст атрымаў і начальнік чыгуначнага раз'езда.

— Што-ж, не падкорнім азімыя, затое яравыя добра ўгноім, — разважалі калгаснікі.

Зной чакаюць. Праходзіць месяць, другі, трэці... і гэтак да сёньнешняга дні!

А ўгнаенні ўсе «едуць», і хто яго ведае, калі і куды яны прыедуць.

Е. ЕСЕПКІН.

ПАВАЖАНЫ ВОЖЫКІ!

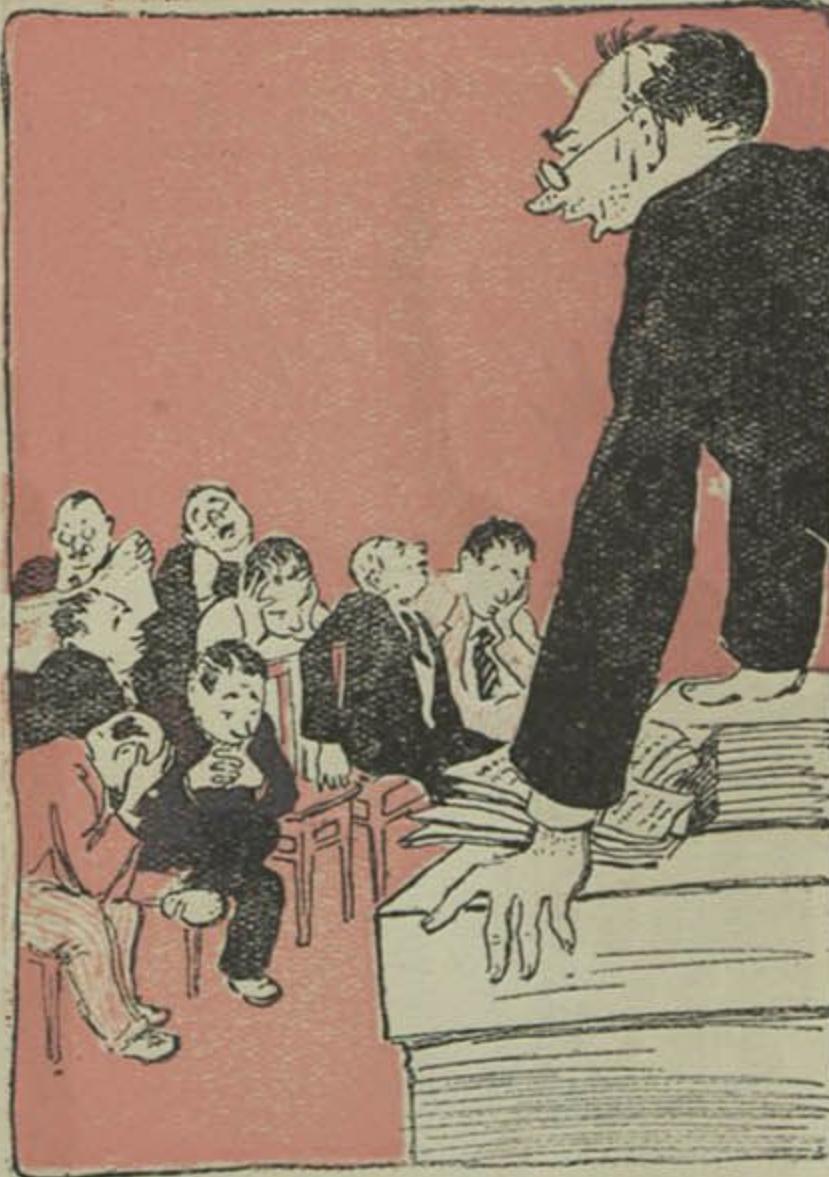
Пры выбарах прафлення Давыдаўскага сельпо Даманавіцкага раёна пайшчыкі забалатыравалі кандыдатуру Пінчука ў члены прафлення за яго нядобрасумленнасць. Адным словам — не выбралі. Але старшыня сельпо Кусценка так уладабуд Пінчука, што... сам выбраў яго сваім намеснікам.

Асабістая сімпатія гэтых людзей пас не абыходзіць, а што датычыць парушэння ёзмакратызма і пагарды да грамадской думкі, дык мы выказываем абурэнне.

ПАЙШЧЫКІ.

ЗА ШЫЛЬДАЙ

Загадчык Тальскага сельмага Любанская раёна Д. Алейнік зачыняе магазін нібы на пераўчот, а за зачыненімі дзвярима адбываецца п'янства. (З пісьма Н. Язвіча)

ПОДИМТА ВОЖЫКА

ПАВАЖАНЫ ВОЖЫКІ!

Што лепш мець — тэлефон ці рэзалиюю на заяве: «Трэба чакаць, пры аслабаненні нумара тэлефон будзе ўстаноўлены»?

— Што за недарэчнае пытанне! — адкажа кожны, — вядома, тэлефон.

Але не кожны ў Гродна ведае, як трэба дзеяніцца, каб мець тэлефон, а не такую рэзалиюю.

Я, напрыклад, звязнуўся з просьбай да начальніка гарадской кантроры сувязі т. Кузняцова, каб тэлефон № 1-41 быў пераведзены на май прозвішча і атрымаў вышэй паданую рэзалиюю. Калі т. Кузняцоў лічыць, што трэба чакаць, то я і чакаю. Год чакаю, другі... Прафада, абяцанага, як сцярджася прыказка, трэба тры сады чакаць. Можа тады...

А загадчык Гродненскай базы «Галоўтабака» т. Марозай і трох дзён не стаў чакаць (у яго была такая ж просьба, як і ў мяне). Ен не падтрыміў май памылкі — не сам прасіў аб гэтай «ласцы», а прышоў да т. Кузняцова з адносінай ад горхарчандля. І што вы думаеце? — падзеянічала.

Цікава, чаму да такіх адносін асаблівия адносіны гарадской кантроры сувязі?

В. САЛАУЕУ.

ДАРАГІ ВОЖЫКІ!

Заказы Бешанковіцкім райпромкамбінату прымае досыць ахвотна, але яшчэ больш ахвотна атрымлівае гроши ад заказыкаў. А вось выконвае заказы зусім неахвотна, абы з рук.

Так, яшчэ ўвосені 1948 года Макараўскі сельсовет заказаў у райпромкамбінаце трох табурэты, трох сталы, трох вешалкі, трох школьніх дошкі і адну кніжную шафу.

— Года не пройдзе, — жартаваў дырэктар камбіната т. Казлоўскі, — як ваш заказ будзе выканан.

І сапраўды, не прайшло і года, як табурэты, вешалкі і іншыя рэчы былі готовы. Толькі тыхнікі праз два табурэты ўжо не стаялі, а ляжалі, рассыпшыся на часткі. Шафа ж не зроблена і да гэтага часу. Прафада, мы не вельмі чакаем яе, бо дрой на паліва ў нас хапае і без таго. Здзіўляецца толькі, як гэта ў т. Казлоўскага хапае сумлення вырабляць такую дрэнь.

В. КУЛЬГАВЫ, Б. ЛІХАВІДАУ, П. СЕМЯНІДА.

„Патрасаючыя малюнкі“

Нядыўна ўесь савецкі народ адзначаў 200-годдзе з дня нараджэння пісьменніка-рэволюцыянара А. Н. Радзішчэва, выказваючы гэтым вялікую пашану да памяці слáнага сына нашай Радзімы. Не абышла гэтай даты і хойніцкая раённая газета «Ленінскі сцяг». У нумары ад 28 жніўня 1949 года быў змешчан артыкул, прысвечаны А. Н. Радзішчеву. Адиак рэдакцыяя так неахайні паставілася да сваіх абавязкаў, што ў адным гэтым артыкуле дапусціла 46 граматычных памылак, не лічачы стылістычных «слерлаў», накшталт: «Ні допыты «кнутобойца» Шэмкоўскага, ні пагрозы смерці, ні прыгнётальная абстаноўка Ілімскага астрога не зламілі дух і волю адважнага барацьбы, выдатнай працы якога падобна набату заклікаў лепшыя, перадавалі сілы Расіі да барацьбы».

Дзе тут сэнс? Такія шарады і галаваломкі сустракаюцца ў артыкуле ад пачатку і да канца. Вось яшчэ прыклад: Радзішчэў «... з страшнай сілай жалобы абурэння і гневу малое патрасаючыя малюнкі прыгонніцтва».

Цікава ведаць, ці разумее рэдакцыяя, што яна сама «намалівалася»? Што азначае выраз «сіла жалобы абурэння»? І як можна разабрацца ў такім сказе: «А. Радзішчэў пайшоў яшчэ далей перад рускай свядомасцю ва весь рост ён паставіў задачу барацьбы з ненавісным рабствам».

На нашу думку, выконваючаму абавязкі адказнага рэдактара В. М. Балінскому трэба «вяшчыць рост паставіць задачу барацьбы» з нешырменинніцтвам.

Р. ХВАЛЯ.

— Чуеш, там цэлае вяселле!..

— Кааператары гуляюць, а кааператыўныя гроши плачуть.

Мал. В. Грамыкі.

НЕ ЖАРТЫ

СЯРОД ПАДПАЛЬШЧЫКАУ ВАЙНЫ

— Ты ідыёт, Джэймс! Прачытай вось гэтае паведамленне ТАСС. Яны-ж без усякай дыпламаты зяяўляюць, што ў іх даўно ёсьць атамная энергія!..

— Ну дык чаму ты та-кі ўзрушаны? Ты, напэуна, не давяраеш шчырасці гэтых слоў?

— Горш! Я не толькі веру, я нават упэўнені ў шчырасці, а таксама ў сіле іх атамной энергіі...

ЗАВЯЗКА I РАЗВЯЗКА

(Замест рэцензіі на кнігу містэра Вандала «Велікаушчына ЗША»)

«Амерыканская дапамога» — гэта фантастычная казка для лёгкаверных людзей. У ёй даволі реальна вызначаецца завязка і развязка.

Завязка выглядае прыблізна так: моцная Амерыка спрытынавае «дружбу» з даволі квадратным Заходнім Еўропай. Каб гэтае «дружба» была досыць трывалай, краіны Еўропы прывязаюцца лашцугом, які называецца «планам Маршала», да сканомікі і палітыкі ЗША. Калі-ж Заходняя Еўропа ўжо звязана (па руках і ногах) адпаведнымі даговорамі з Белым домам, тады надыходзяць чорныя дні для кліентаў гэтага дома і наступае такая развязка, пры якой ЗША поўнасцю развязваюць сабе рукі, каб гэтымі рукамі задушыць сувэрэнітэт краін.

Для гэтага, аднак, у іх рукі кароткія.

ОПТАМ і УРАЗДРОБ

Першы рабочы: — За колькі, па твойму, пра-даўся гэты працы соцыва-ліст, што ён так верна служыць свайму гаспада-ру?

Другі рабочы: — Даўно прашлоў той час, калі гэтыя вылюдкі гандливалі ураздроб. Зараз правыя соцыва-лісты прадаліся цэлай партыяй разам са сваім Леонам Блюмам.

НЯУДЗЯЧНЫЯ ДЗЕЦІ

Папа Пій 12 (праці-
раючы руки да щеба): —
Памолімся-ж, дзеци мае,
за ўпакой Райка і іншых
ахвяр венгерскіх анты-
хрыстаў... Многія леты
памазаніку далара Ціто
і яго зброя...

Голос прыхажан: —
Мы табе не дзеци! Чым
мець такога «пану», лепш
застацца сіратамі.

КАЛЯ СТАТУІ СВАБОДЫ

- Тата, а каму гэта помнік паставілі?
- Свабодзе.
- А што, яна памерла?
- Не, яе тут зажыва пахавалі.

Мал. Д. Красільнікова.

ПА СЛЯДАХ

У аддзеле «Музей непатрэбных рэчаў» быў змешчаны матэрыял аб дрэннай якасці мінташак, якія выпускае пінская арцель «Чырвоны хімік».

Пінскі аблразнапромсаюз паведамляе, што па гэтаму пытанню быў праведзен спецыяльны сход членамі арцелі. На вілаватых у выпуску бракованай прадукцыі накладзена суровое дысыпілінае спагнанне. Прыняты заходы да палепшання выпускаемай прадукцыі.

У рэдакцыю быў даслан ліст аб дрэнным кіна-
абслугоўліні працоўных гарадскага пасёлка Іўя.
Як паведамляе намеснік старшыні Маладзечнен-
скага аблвыканкама т. Маркаў, факты пачвердзі-
ліся.

За развал работы кінасцеткі ў раёне начальнік
райадзела кінафікацыі т. Фокін з пасады зняты.

Прыняты заходы да палепшання кінаабслугоў-
вання насельніцтва. Адпушчаны гроши на рамонт
кінатэатра «Звязда».

Рэдактар М. ЧАУСКІ. Рэдакцыйная калегія: К. КРАПІВА, Я. БРЫЛЬ, В. БУРНОСАУ, І. ГРАМОВІЧ, А. ЗАРЫЦКІ, С. РАМАНАУ.

«Еж» — на беларускім языке.

Падпісаны да друку 1/X-49 г.

Статфармат 72×105 см.

Друк. арк 1.

АТ 00067

Друкарня імя Сталіна, Мінск, Пушкіна, 55.

Тыраж 11.500.

Зак. 464.

Адрас рэдакцыі: Мінск, Пушкіна, 55. Тэл. 2-01-23.